
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Campylobacter surveillance, 2003	633
Fertőző betegségek adatai	638

HAZAI INFORMÁCIÓ

CAMPYLOBACTER SURVEILLANCE, 2003

Az enterális bakteriális surveillance keretében Magyarországon 2003-ban **9 606 személy Campylobacter okozta fertőzöttségét** derítették fel, **10%-kal kevesebbet**, mint az előző évben. A bakteriológiailag is igazolt esetek (betegek és tünetmentes ürítők együttes) száma 9 564 volt, további 42 beteg esetében epidemiológiai adatok alapján valószínűsítették a Campylobacter fertőzést. Az izolált törzsek (egy izolálás = egy személy) **3,9%-a járványokból** (járvány = legalább két egymással összefüggő eset, akkor is, ha mindkettő tünetmentes ürítő), 96,1%-a sporadikus esetekből származott. A pozitív személyek **94,2 %-ánál** észleltek **klinikai tüneteket**, 5,8%-uk tünetmentesen ürítette a kórokozót (1. sz. táblázat). A legtöbb izolálás – a korábbi évekhez hasonlóan – a fővárosban történt, ezt Csongrád és Pest megye követte. E három területről származott az összes izolált törzs 32,0%-a. A legkevesebb izolálást – az összesnek 9,4%-át négy területen, Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén, Zala és Nógrád megyében végezték. A Campylobacter fertőzések 100 000 lakosra vonatkoztatott előfordulási gyakorisága országosan **94,3‰** volt, az előző évihez (104,2‰) viszonyítva 9,5%-kal csökkent. **A legmagasabb incidenciát, az országos átlag közel kétszeresét Csongrád, és Veszprém megyében** regisztráltak, míg a fertőzöttség változatlanul Borsod-Abaúj-Zemplén megyében bizonyult a legalacsonyabbnak. A legmagasabb és legalacsonyabb arányban fertőzött területek incidenciája között közel hétszeres volt az eltérés.

1. sz. táblázat

**Campylobacter izolálások száma és megoszlása eredetük szerint
2003**

Izolálások eredete	Járványokból		Sporadikus esetekből		Együtt	
	Szám	%	Szám	%	Szám	%
Betegekből	314	84,2	8 694	94,6	9 008	94,2
Tünetmentes ürítőkől	59	15,8	497	5,4	556	5,8
Együtt	373	100,0	9 191	100,0	9 564	100,0

Az előző évihez viszonyítva egyedül **Hajdú-Bihar megyében** tapasztalható az izolálási incidencia jelentős – **50%-os** – **emelkedése**, Jász-Nagykun-Szolnok megyében közel 20%-kal, Csongrád és Zala megyében 10% körüli emelkedést regisztráltak. 15 területen csökkent az izolálási incidencia, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Moson-Sopron és Vas megyében a csökkenés meghaladta a 20%-ot is (2. sz. táblázat).

A legtöbb Campylobacter törzset a **III. negyedévben** izolálták, a járványokhoz tartozó pozitív esetek száma is ebben az időszakban volt a legmagasabb (3. sz. táblázat). Az izolált törzsek közel **háromnegyede** (73,6%) **C.jejuni**, 11,5%-a **C.coli**, 5,5%-a **C.lari** volt. A többi törzs (9,4%) nem került meghatározásra (4. sz. táblázat).

A fertőzött személyek életkor szerinti megoszlása is a korábbi éveknek megfelelően alakult. A 9 564 pozitív személy közül a legtöbben, a fertőzöttek több mint egyötöde az 1-2 éves gyermekek közül került ki, és az összes izolálásnak **csaknem a fele** (44,1%) **5 évesnél fiatalabb személyekből** származott.

A fertőzés **incidenciája** ebben az évben is **a csecsemők között volt a legmagasabb** (1 122,9‰), az országos átlag (94,3‰) közel tizenkétszerese. A korábbi évekhez hasonlóan az életkor előrehaladtával párhuzamosan csökkent a fertőzöttség, a legalacsonyabb a 20 éves és annál idősebbek között volt. A **fertőzöttség gyakorisága** az előző évihez képest a **csecsemők körében csökkent a legnagyobb arányban, 16,5%-kal**, ezt az 1-2 évesek korcsoportja követte 14,2%-os csökkenéssel (ábra).

2. sz. táblázat

**A Campylobacter izolálások száma a törzsek eredete szerint
területenként, 2003**

Terület	Járványokból		Sporadikus esetekből		Együtt	
	Beteg	Üritő	Beteg	Üritő	Szám	100 000 lakosra
Budapest	31	8	1420	36	1495	87,0
Baranya	2	0	400	10	412	101,8
Bács-Kiskun	5	2	281	13	301	55,3
Békés	0	0	291	12	303	76,5
Borsod-A.-Z.	0	0	195	19	214	28,7
Csongrád	17	7	777	31	832	194,9
Fejér	8	2	302	11	323	75,4
Győr-M.-S.	44	6	435	9	494	112,5
Hajdú - Bihar	19	6	488	53	566	102,6
Heves	15	1	262	15	293	90,1
Jász-N.-Sz.	9	3	445	27	484	116,3
Komárom-E.	52	4	297	9	362	114,7
Nógrád	7	3	223	14	247	112,5
Pest	21	2	669	44	736	66,6
Somogy	10	4	180	11	205	61,1
Szabolcs-Sz.-B.	26	5	653	15	699	119,2
Tolna	0	0	227	121	348	139,8
Vas	14	1	338	9	362	135,4
Veszprém	29	4	608	18	659	178,2
Zala	5	1	203	20	229	76,9
Együtt	314	59	8 694	497	9 564	94,3

3. sz. táblázat

Campylobacter izolálások negyedévenkénti megoszlása
2003

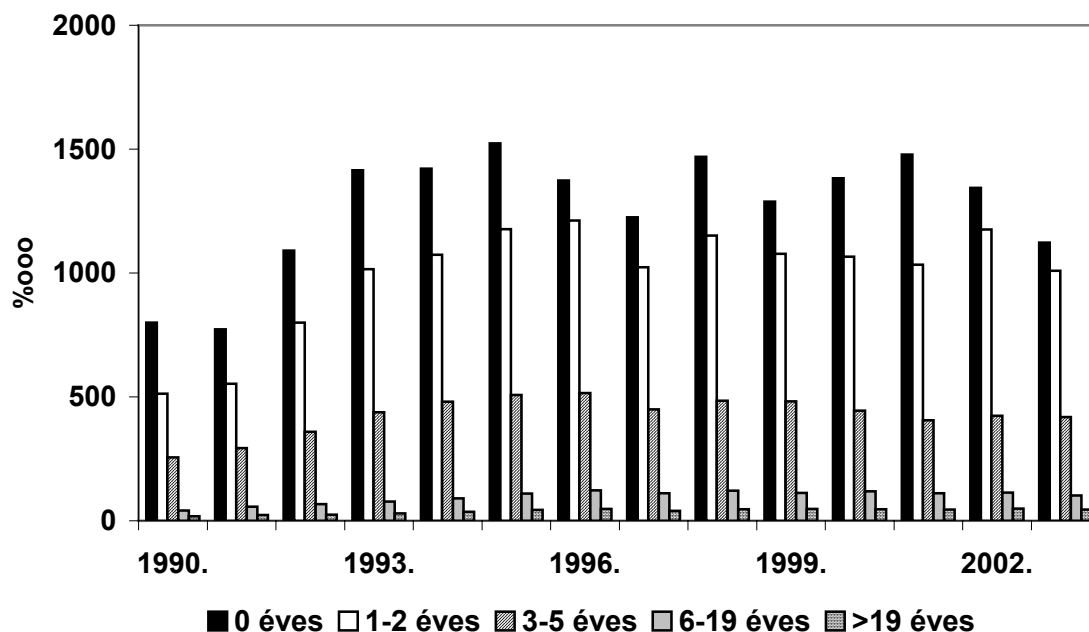
Negyedév	Járványokból		Sporadikus esetekből		Együtt	
	Szám	%	Szám	%	Szám	%
I.	66	17,7	1 518	16,5	1 584	16,6
II.	104	27,9	2 426	26,4	2 530	26,5
III.	102	27,3	2 802	30,5	2 904	30,4
IV.	101	27,1	2 445	26,6	2 546	26,6
Együtt	373	100,0	9 191	100,0	9 564	100,0

4. sz. táblázat

Campylobacter izolálások megoszlása specierek szerint
2003

Specierek	Járványokból		Sporadikus esetekből		Együtt	
	Szám	%	Szám	%	Szám	%
C.jejuni	282	75,6	6 759	73,5	7 041	73,6
C.coli	26	7,0	1 073	11,7	1 099	11,5
C.lari	8	2,1	514	5,6	522	5,5
Egyéb és nem meghatározott	57	15,3	845	9,2	902	9,4
Együtt	373	100,0	9 191	100,0	9 564	100,0

**Campylobacter fertőzések korszpecifikus incidenciája
1990-2003**

A **csecsemőktől** származó izolálások száma Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Moson-Sopron, Nógrád és Somogy megyében az előző évnek a felére csökkent, ugyanakkor **Hajdú-Bihar megyében a kétszeresére, Zala megyében a másfélszeresére emelkedett.** A csecsemők érintettségében 2003-ban is jelentősek voltak a területi különbségek: a fertőzöttségi gyakoriság **Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében több mint kétszeresen meghaladta a csecsemőkre vonatkoztatott országos átlagot**, de igen magasnak bizonyult **Csongrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Tolna megyében is** (másfél, kétszerese volt az országos átlagnak).

A surveillance adatok szerint az év folyamán **188** Campylobacter okozta **járványt** regisztráltak, melyekhez 415 eset tartozott, közülük 42 beteget epidemiológiai adatok alapján soroltak a járványokhoz. A járványok háromnegyedét a **C.jejuni**, 8,0%-át **C.coli**, 2,1%-át **C.lari** és 14,4%-át nem meghatározott Campylobacter okozta. A legtöbb járványt Komárom-Esztergom (37), és Győr-Moson-Sopron megyében (24) derítették fel, Baranya, Bács-Kiskun, Somogy és Zala megyében ötnél kevesebb járványt regisztráltak. A járványok túlnyomó többsége családi körben fordult elő, csupán egy közösségi járványt derítettek fel.

2003 júniusában Somogy megyében, egy 140 főt foglalkoztató élelmiszeripari üzemből 23 gastroenteritis megbetegedésre derült fény, 9 beteg diagnosztikus mintájából és 76 tünetmentes dolgozó székletének szűrővizsgálata során további 4 esetben **C.jejuni**-t izoláltak. A járványügyi vizsgálat eredménye a munkahely által a dolgozóknak biztosított szódavíz fertőzést terjesztő szerepét valószínűsítette.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2004. december 13-19.** közötti időszakban a bejelentett fertőző megbetegedésekre vonatkozó adatok alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális fertőző betegségek közül a **campylobacteriosis** esetek száma harmadával, a **salmonellosisoké** kismértékben emelkedett az előző hetihez képest. A campylobacteriosisok harmada utólagosan (legalább egy hónappal később) bejelentett eset volt. A salmonellosis járványügyi helyzete kissé kedvezőtlenebb volt a korábbi évekénél. Kétharmaddal több **enteritis infectiosa** eset került a nyilvántartásba, mint a korábbi évek azonos hetében. A legtöbb bejelentést Veszprém, Tolna és Csongrád megyében regisztrálták.

A héten **nyolc gastroenteritis járványról** érkezett jelentés.

A **vírushepatitisek** száma alig változott az előző hetihez viszonyítva kevesebb eset fordult elő, mint a korábbi évek azonos hetében. A megbetegedéseket hét területen észlelték.

A légúti fertőző betegségek körül a **scarlatina** esetek száma a negyedével, a **varicella** megbetegedéseké a felével emelkedett az előző hetihez képest. A **scarlatina** kismértékben, a bányahimlő eseteké közel a felével haladta meg az 1998-2002. évek azonos hetét jellemző mediánt. **Pertussist**, **morbillit** nem jelentettek, a **rubeola** és a **mumpsz** alacsony számban fordult elő.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül a gennyes és a serosus meningitisek az előző hetihez hasonló számban fordultak elő. Az **encephalitis infectiosa** megbetegedések száma meghaladta a szokásosat, amely az utólagos bejelentések torlódásából adódott.

A **Lyme-kór** megbetegedések száma nem változott az 50. hetihez viszonyítva, a betegség járványügyi helyzete kedvezőtlenebb volt, mint a korábbi évek azonos hetében.

A **2004. december 20-26.** közötti időszakban a négy munkanap során bejelentett fertőző megbetegedésekre vonatkozó adatok alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális fertőző betegségek közül a **salmonellosis** járványügyi helyzete – az év eleje óta regisztrált esetszámot tekintve – kedvezően alakult, a nyilvántartott esetszám 60%-a volt az 1998-2002. éveket jellemző középértékének. A **campylobacteriosis** megbetegedések száma közel

duplája volt az előző év azonos hetében nyilvántartottnak, de nem érte el az 1998-2002. évekre jellemző medián értékét. Az **enteritis infectiosa** megbetegedések száma több mint háromszorosa volt az előző év azonos hetében regisztráltnak. A legtöbb esetet Jász-Nagykun-Szolnok és Vas megyében diagnosztizálták.

A **vírushepatitisek** járványügyi helyzete megnyugtatóan alakult, kevesebb megbetegedés fordult elő, mint a korábbi évek azonos időszakában.

A **légúti terjedésű fertőző betegségek** közül mind a **scarlatina**, mind a **varicella** járványügyi helyzete kedvezőtlenebb volt, mint az előző év 1-52. hetében. Négy **mumpsz** és két **rubeola** megbetegedést regisztráltak. Egy négyhónapos csecsemő megerősített **pertussis** megbetegedésének utólagos bejelentése történt meg a héten. **Morbillit és rubeolát** nem jelentettek.

Az **idegrendszeri fertőző megbetegedések** járványügyi helyzete kedvezően alakult, egy **encephalitis infectiosa** és öt **purulens meningitis** került a nyilvántartásba.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

51/2004.sz.heti jelentés (weekly report)

(2004.12.13 – 2004.12.19.)

Betegség Disease	az 51. héten (week)			az 1 – 51. héten (week)		
	2004.12.13- 2004.12.19.	2003.12.15- 2003.12.21.	Medián 1998- 2002	2004.	2003.	Medián 1998- 2002
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	1
Salmonellosis	101	69	82	5172	6571	8518
Dysentheria	4	1	6	156	138	391
Dyspepsia coli	-	-	2	53	79	121
Egyéb E.coli enteritis	-	2	-	51	74	87
Campylobacteriosis	167	101	111	6123	5654	6125
Yersiniosis	1	2	2	56	77	95
Enteritis infectiosa	900	535	539	36146	40320	34415
Hepatitis infectiosa	10	12	16	804	930	989
AIDS	-	-	-	14	25	25
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acute flaccid paralysis	1	-	-	16	16	14
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	3	-	39	23	2
Scarlatina	131	75	122	3043	1872	5000
Morbilli	-	-	-	2	3	9
Rubeola	2	1	3	59	80	129
Parotitis epidemica	4	1	5	186	190	279
Varicella	1503	839	1046	46392	35280	37460
Mononucleosis inf.	36	26	28	1438	1425	1313
Legionellosis	3	1	1	76	120	35
Meningitis purulenta	5	5	5	237	246	253
Meningitis serosa	2	1	1	115	133	153
Encephalitis infectiosa	11	1	1	193	124	111
Creutzfeldt-J.-betegség	-	1	•	8	11	•
Lyme-kór	12	3	8	1154	1159	1048
Listeriosis	-	1	-	8	9	5
Brucellosis	-	-	-	-	1	3
Leptospirosis	-	-	-	34	33	68
Tularemia	1	1	2	22	38	87
Tetanus	-	1	-	1	6	12
Vírusos haemorrh. láz	-	1	-	5	5	7
Malaria*	-	1	-	5	9	14
Toxoplasmosis	3	5	6	111	155	244

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2004.12.21

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

52/2004.sz.heti jelentés (weekly report)

(2004.12.20 – 2004.12.26.)

Betegség Disease	az 52. héten (week)			az 1 – 52. héten (week)		
	2004.12.20- 2004.12.26.	2003.12.22- 2003.12.28.	Medián 1998- 2002	2004.	2003.	Medián 1998- 2002
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	1
Salmonellosis	35	24	58	5207	6595	8576
Dysentheria	1	1	3	157	139	393
Dyspepsia coli	-	-	-	53	79	121
Egyéb E.coli enteritis	1	1	1	52	75	87
Campylobacteriosis	62	33	66	6185	5687	6179
Yersiniosis	1	-	2	57	77	96
Enteritis infectiosa	634	189	295	36780	40509	34710
Hepatitis infectiosa	7	5	10	811	935	1000
AIDS	2	-	-	16	25	26
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	16	16	14
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	-	-	40	23	2
Scarlatina	67	43	71	3110	1915	5071
Morbilli	-	-	-	2	3	9
Rubeola	-	-	1	59	80	130
Parotitis epidemica	4	2	4	190	192	287
Varicella	962	416	651	47354	35696	38150
Mononucleosis inf.	19	5	15	1457	1430	1327
Legionellosis	1	-	-	77	120	35
Meningitis purulenta	5	-	6	242	246	267
Meningitis serosa	-	2	2	115	135	159
Encephalitis infectiosa	1	1	2	194	125	112
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	8	11	•
Lyme-kór	5	-	3	1159	1159	1059
Listeriosis	-	-	-	8	9	5
Brucellosis	-	-	-	-	1	3
Leptospirosis	2	1	1	36	34	68
Tularemia	-	-	3	22	38	88
Tetanus	-	-	-	1	6	12
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	5	5	7
Malaria*	-	-	-	5	9	14
Toxoplasmosis	-	2	1	111	157	245

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2004.12.28

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Épinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oe

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Épinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

„Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ

1966 Budapest, Pf. 64. Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Épinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Épinfo. Épinfo 2003;1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Bujdosó László

Épinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

dr. Hermann Dóra

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X